

“L’endemà del dissabte...”

Així, o d’una manera molt semblant, comencen els relats evangèlics del matí de Pasqua. Es tracta del darrer capítol de cadascun dels tres sinòptics (Mt 28; Mc 16; Lc 24) i dels dos darrers del quart evangeli (Jn 20-21). Són textos que coneixem força bé perquè la litúrgia ens els ofereix, fragmentàriament però sense deixar-se’n cap verset, al llarg sobretot dels primers dies del temps pasqual. Però el que ara proposo de fer és una lectura seguida, ni massa entretinguda ni massa apressada, d’aquests cinc capítols, l’un darrere l’altre. Que ningú no s’espanti: l’exercici demana solament una mitja hora escassa. La reflexió, és clar, és desitjable que molt més; de fet, inacabable.

Jo ho vaig fer fa uns pocs anys; que mai no és recomanable posar a ningú exercicis que un mateix no ha practicat ni intentat resoldre. Amb paper i llapis al costat, no caldria ni dir-ho, per si de tant en tant hi endevinava alguna idea, potser un detall repetit, aneu a saber si alguna sorpresa i tot –la Paraula, ja ho sabeu, com la vida mateixa, per coneguda que sigui sempre porta novetat–, aspectes, en definitiva, que era bo d’anar anotant. Vaig fer-ho, un Dissabte sant, com a preparació personal per a la Pasqua, i amb el desig viu d’endinsar-me en tot el que s’esdevé al llarg del dia més sant de tots, l’endemà del dissabte, el primer dia de la setmana, el dia del Senyor. La riquesa que se m’hi aparegué fou insospitada, i no ha deixat d’admirar-me d’aleshores ençà. Com si en aquests breus relats pasquals hi hagués condensats els eixos fonamentals de tot l’evangeli, com si hi fossin insinuats, més o menys explícitament, els aspectes més bàsics de l’itinerari dels deixebles de Jesús, dels d’aleshores tant com dels d’ara. En aquestes ratlles no podrem sinó fer-ne un tast. Aquest, doncs, és un article que no pretén atipar sinó més aviat fer venir gana; que no ho dona tot fet, tot mastegat, sinó que més aviat suggereix i posa feina per fer a casa. I que el lector, si en té el desig, continuï l’àpat; i que hi faci les seves troballes. I si comparteix la lectura i la recerca serà encara més pasqual. Heus-ne ací, doncs, només esbossats i sense cap ordre, uns quants bocinets:

1) tenen Jesús al davant però no el reconeixen, en senten la veu però no la identifiquen. I tant que es pensaven que el coneixien. Presència-absència del Senyor. Misteri que trobem també en la vida dels deixebles. I en la nostra. Quan ens sembla que el toquem se’ns esmuny; i se’ns fa proper quan menys ens ho pensem. Drama humà: *Era present en el món, ...i el món no l’ha reconegut.*

2) el dia mateix del gran triomf, de l’esclatant victòria, comença amb frustració, amb desànim, amb dubtes. I és precisament aleshores que tenen més a prop que mai allò que tant esperaven: la vida nova, el Salvador. En més d’una ocasió Jesús havia hagut de retreure als deixebles la manca de fe. El desànim, la decepció, conformen també la nostra vida de creients, d’aprenents de creients. Però el goig de la salvació és a tocar, a les portes. *No t’he dit que, si creus, veuràs la glòria de Déu?*

3) les dones, els deixebles d’Emmaús, Maria Magdalena, Pere mateix i “aquell que Jesús estimava”... el matí de Pasqua tothom corre! Sovintegen expressions com ara “immediatament”, “llavors mateix”, “corre, vés a trobar”, i d’altres de semblants. Hi ha un anhel de comunicar de seguida allò que s’ha vist i sentit, hi ha ganes boges de portar a tothom i a tot arreu la bona notícia (=evangeli); i de fer-ho ara, avui, de pressa. Sí, és aquell “de pressa” amb què Maria, després de ser visitada per l’àngel (anunciació) surt a visitar la seva cosina Elisabet (visitació), aquell “de pressa” amb què Zaqueu, després de sentir la invitació del Senyor, baixa de l’arbre i l’acull a casa seva i restitueix quatre vegades més el diner que havia estafat. La crida de Déu, la bona notícia de Jesús, no admet dilacions. I no em sé estar, pensant en la condició de la majoria de lectors d’aquestes línies, de recordar la insistència amb què sant Benet requereix aquesta actitud tan evangèlica en tots els qui viuen a “l’escola del servei diví”. Busqueu-ne, si la idea us atreu de cara a la vida, els diversos indrets que hi ha, a vegades amb insistència, de cap a cap de la Regla. *Immediatament deixaren les xarxes i el van seguir.*

4) la presència de “Jesús viu” infon temor, esglai, por. Més encara, és clar, després de veure'l a la creu i al sepulcre. Però no és mai por sinó coratge i confiança el que vol Déu amb la seva presència. I el dia de Pasqua se sent també, i més d'una vegada, la paraula clau: “no tingueu por”. Paraula que ressona de cap a cap de la història de la salvació, des del Gènesi (15,1) fins a l'Apocalipsi (1,17), passant, entre molts d'altres moments, per aquell tan sublim: “No tinguis por, Maria. Déu t'ha concedit la seva gràcia” (Lc 1,30). *No tinguis por, petit ramat, que el vostre Pare es complau a donar-vos el Regne.*

5) la pau; santa paraula! Un altre eix bàsic que corre de cap a cap de la Paraula de Déu. Fonamental a l'hora que els profetes anuncien els temps messiànics, perquè el nom del Messies serà “príncep-de-pau”. Només cal remetre-us, si desitgeu endinsar-vos-hi, a l'índex temàtic de qualsevol bíblia. Déu és portador de pau. Jesús ha vingut a anunciar l'evangelí (=bona notícia) de la pau. Ell mateix és la nostra pau. I per això és un dels fruits de l'Esperit Sant. Els deixebles havien sentit de llavis de Jesús que havien de dur la pau arreu on anessin, que havien de viure en pau amb els germans, que havien de treballar per la pau. Doncs bé, busqueu-la al bell mig del matí de Pasqua i la hi trobareu. El fet de la presència de “Jesús viu” enmig de la comunitat és sinònim de pau. Ser portadors de pau és ser portadors de Jesús ressuscitat, és ser portadors de la més gran bona notícia, és ser evangelitzadors. *Us deixo la pau, us dono la meua pau. Jo us dono la pau que el món no dona.*

6) asseure's a taula i compartir l'aliment és, també avui, tot un signe de comunió, de fraternitat, d'amor. No ho fem únicament per a alimentar el cos; a vegades ni això no fem: “Només la companyia justifica la banalitat de l'aperitiu”, deia una frase que volia ser sàvia enmig d'uns exercicis monòtons de sintaxi. No ens ha d'estranyar, doncs, el nombre d'àpats i banquets que surten en els evangelis, sempre amb presència de Jesús, o explicats per ell mateix com a paràboles, i molt sovint com a signe de salvació, com a signe del Regne, com a culminació de la trobada salvadora entre Déu i la criatura. Ja en Isaïes trobem també aquella paràbola tan expressiva d'un banquet per a tots els pobles (25,6). Però n'hi ha un, d'àpat, que marca com cap altre la vida dels Dotze, i que continua marcant, com cap altre sagrament, la vida de l'Església, la vida de cada cristià: el darrer sopar, aquell en què s'havia de sacrificar l'anyell pasqual i en el qual Jesús, amb astorament de tots, féu el gest de partir el pa i de passar-los la copa tot dient-los: “això és el meu cos, entregat per vosaltres..., aquesta copa és la nova aliança segellada amb la meua sang, vessada per vosaltres”. Com tantes d'altres coses que els havia anat dient Jesús, també aquesta, però ara ben aviat, l'entendrien més tard. Naturalment, a la llum pasqual! Busquem-hi, doncs, també, en els relats del matí de Pasqua, alguns àpats, i trobem-hi l'Eucaristia, anomenada precisament “fracció del pa” pels primers cristians (Ac 2,42). El deixeble de Jesús, ara com aleshores, el reconeix plenament viu en aquest gest, gest de mort que dona vida, gest de comunió profundament filial i fraterna, gest que ell mateix, el deixeble, ha de fer i reproduir: si el gra de blat no mor... *Mentre sopaven... s'alçà i començà a rentar els peus dels deixebles... Us he donat exemple perquè ho feu també vosaltres.*

He d'acabar. Cadascun d'aquests sis punts podria ser molt més espremut, molt més aprofundit. Us convido a fer-ho i a trobar més passatges bíblics que s'hi poden relacionar. Però és que n'hi ha molts d'altres! En dic alguns dels que tinc anotats: la missió, l'alegria, la imitació de Jesús, la conversió (sí, sí, la conversió en ple matí de Pasqua), el record-presència del crucificat (no, no, no faig referència al Divendres sant sinó al matí de Pasqua). I d'altres. Ja he dit que us posava feina. Es tracta de no moure's d'aquest sant Dia, l'endemà del dissabte, i de trobar-hi aspectes cabdals en la vida de Jesús i en la vida dels qui gosem dir-nos-en deixebles. Santa Pasqua!

(Jordi Castanyer)